

8.s.ef. trin 2014 i Vestervig kl. 10.30
Prædiken af Erik Norman Svendsen

1.Joh. 4,1-6; Matt. 7,22-29

Der er taler, man aldrig glemmer. Ord sagt i en bestemt situation, som har brændt sig fast i erindringen, fordi de fik stor og afgørende betydning. Som Martin Luther Kings tale "I have a dream", der blev holdt for mere end 200.000 tilhørere ved [Lincoln Memorial](#) i den [amerikanske](#) hovedstad [Washington D.C.](#) den [28. august 1963](#) i forbindelse med den store [borgerrettighedsmarch](#). I talen redegjorde Martin Luther King for sine drømme og visioner om en fremtid i USA hvor alle, uanset [race](#), kan leve sammen. Kort tid efter blev han myrdet, men hans vision overlevede i kraft af hans stærke ord og indsats.

Eller jeg kan nævne daværende præsident John F. Kennedys tale "Ich bin ein Berliner" holdt midt under den kolde krig i juni [1963](#) på [Rathaus Schöneberg](#) i Vestberlin til en enorm menneskemængde. Et enkelt citat: "For to tusind år siden var det stolteste, et menneske kunne sige: "civis Romanus sum" (*jeg er romersk borger*). I dag, i frihedens verden, er det stolteste ord: **Jeg er berliner.**" 25 år efter denne tale blev den delte hovedstad og de to Tyskland genforenet.

Eller tænk på Jesu bjergprædiken, hvis slutning vi netop har lyttet til som dagens prædiketekst. Efter traditionen holdt nær ved Kapernaum på nordsiden af Genezareth sø. Men måske snarere en samling Jesus-ord, der stammer fra hans tid som omvandrende prædikant i Galilæa, hvor han opholdt

sig sammen med sine disciple. Hans ord gjorde altid stort indtryk, og måske især de ord, vi finder i Bjergprædikenen. Som der står i dagens tekst:

Da Jesus var færdig med denne tale, var skarerne slået af forundring overhans lære; for han underviste dem som en, der har myndighed, og ikke som deres skriftkloge.

Bjergprædikenen er da også fuld af myndig belæring og har siden dengang optaget kristne mennesker og kristne forkyndere, der ikke kan slippe de skarpe og udfordrende ord og ikke kan blive færdige med at forstå deres rækkevidde og betydning.

Umiddelbart er det en tale, som tiltaler os lige så direkte og udfordrende, som dengang de lød første gang. Man kan ikke blive færdig med Bjergprædikenen, hverken som kirkegænger eller som præst. Den melder sig igen og igen med forbløffende aktualitet og udfordrer os til ikke blot at være kristne af navn, men af gavn. Derfor er den ikke udtryk for det overkommelige men snarere det uoverkommelige. Den handler om at gøre Guds vilje og således bære de rette frugter i sit liv. Jesus sætter overliggeren himmelhøjt for disciplene dengang og for os, og det både fryder og forfærder.

Bjergprædikens ord er ikke umiddelbart af vores verden men af Guds verden og udtrykker Guds virkelighed og vilje. Den sammenhæng den er anbragt i af Mattæus viser, at den har "messiansk" karakter dvs. at den er talt af ham, som Gud har sendt til os "som sit væsens udtrykte billede. Så vi kan se sandheden om Gud og os og gennemskue alle løgne og

falske profeter og kende det sande fra det uægte”(Lissners kollekt).

Bjergprædikenen er derfor andet og mere end etisk belæring og guddommelig morallære, og den kan ikke bruges som samfundsmæssig norm. Men den udfordrer enhver, der hører den, til at leve sit liv i lyset af Guds virkelighed og vilje. Også selv om det mislykkes igen og igen. Hver dag må vi bede: ”Gud give os lykke og gode råd, sin nådes lys os tilsende.” Det at Gud stiller de højeste krav til os er altså en nåde. Et udtryk for, at han tager os alvorligt.

Som sagt: Bjergprædikenen handler om at gøre Guds vilje og således bære de rette frugter i sit liv. Eller sagt med Jesu ord: *Enhver, som hører disse ord og handler efter dem, skal ligne en klog mand, der har bygget sit hus på klippen.*

Det billede forstår vi umiddelbart, ja måske bedre i dag end for blot et årti siden. Ekstreme vejrforhold som følge af klimaforandringer og debatten herom har gjort os mere opmærksomme på netop billedet af husbyggeri på henholdsvis sand og klippe og ødelæggende regnskyl. I sin egen kultursammenhæng tænkes der nok på de såkaldte wadier, et flodleje i ørkenen, der henligger udtørret det meste af tiden, men som svulmer faretruende op efter heftige regnskyl. F.eks i Negev ørkenen. Men billedet rækker altså frem til vore dages forhold og hjælper os med at forstå vigtigheden i at høre Jesu ord og handle efter dem.

Bjergprædikenen er ikke abstrakt åndelighed men konkret legemlighed. For det drejer sig om det ganske almindelige hverdagsliv, hvor Guds kærligheds vilje skal ske

blandt nødlidende mennesker af så mange slags. *Ske din vilje som i Himlen, således også på jorden*, beder vi med rette i Fadervor, som for øvrigt også stammer fra Bjergprædikenen.

Dermed har vi også lagt afstand til de falske profeter af så mange slags, som Jesus også advarer imod her i slutningen af Bjergprædikenen. Alle dem, som tilsyneladende knytter sig til Jesu ord, så de både profeterer, uddriver dæmoner og gør mægtige gerninger i Jesu navn, men som kun er optaget af sig selv og at tage sig ud i omgivelsernes øjne. Læg mærke til, at det ikke er folk uden for den kristne menighed, men folk inden for, der betegnes som falske forkyndere. De, som burde vide bedre, men som i deres selvoptagethed og trang til selvpromovering misbruger Jesu navn.

Det er uklart, hvad ordene præcist referer til i Jesu samtid. Antagelig er der tale om misbrug i forbindelse med helbredelse og eksorcisme i Jesu navn. Afgørende er, at de ikke gør Guds vilje, men følger deres egen. Det er ikke et ukendt fænomen i den kristne menighed, hvor der til enhver tid vil der være nogen, der misbruger deres position til at positionere sig selv.

Når vi i folkekirken i vore dage taler om præsters tro eller mangel på samme og om deres forkyndelse, er det vigtigt at understrege, at det der skal bedømmes er forkyndelsen og ikke troen. Troen er en sag mellem den enkelte og Gud, mens forkyndelsen er et offentligt anliggende, der naturligvis både kan og skal vurderes ud fra, om den udtrykker det evangeliske budskab på en rimelig og acceptabel måde. Den vurdering finder sted både i den teologiske debat, der bør være fri, og i det biskoppelige tilsynsembede, der skal

fungere rummeligt og rimeligt, så det ikke indsnævrer forkyndelsens omfang.

Advarslen mod falske profeter eller forkyndere er først og sidst en advarsel til enhver præst, om at tage vare på sin forkyndelse i troskab mod Guds ord, som de er talt og levet her på jord af Vor Herre Jesus Kristus. Det formaners vi til i dagens epistel fra 1. Johannesbrev: *Derpå kan i kende Guds ånd: enhver ånd, som bekender, at Jesus er Kristus, kommet i kød, er af Gud; men enhver ånd, som ikke bekender Jesus, er ikke af Gud.....*

Bjergprædikenen forkynder Guds nærvær i Jesus Kristus, som den kraft, som også giver os kræfter til at gøre hans vilje, altså gøre gode gerninger. Så vores næste bliver hjulpet. Han er klippen under vores tilværelse, der står midt i alle storme. På hans ord og løfter kan vi leve frimodigt og frit.

Der er taler, man aldrig glemmer. Bjergprædikenen er måske den største af dem alle. Lad mig derfor til sidst nævne nogle få af de ord, som brænder sig fast i erindringen, når de høres.

Salige er de, som stifter fred, for de skal kaldes Guds børn.

Da jeg for nogle år siden var i Damaskus og besøgte Abu Nur Moskeen, stod netop det Jesus-ord på væggen Om de står der stadig, ved jeg ikke, men de har aldrig været mere aktuelle end netop nu. Både for muslimer og kristne og jøder.

I er jordens salt. I er verdens lys (5:13-14)

Sagt til disciplene dengang og dag. Naturligvis ikke i kraft af vore egne evner eller indsats, men som hans disciple, der både kaldes og udrustes af ham.

Forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere (6,12).

Den sværeste men også nødvendigste bøn i vores liv. Guds tilgivelse hænger altså sammen med vores vilje til at tilgive hinanden. Og hænger sammen med et andet Jesusord fra bjergprædikenen:

Hvorfor ser du splinten i din broders øje, men lægger ikke mærke til bjælken i dit eget øje (7,3).

Det hele sammenfattes i de ord, som vi kalder den gyldne regel:

Alt, hvad I vil, at mennesker skal gøre mod jer, det skal I også gøre mod dem.

Vi kan også sammenfatte denne søndags evangelium i salmeverset:

Gå da frit, enhver til sit, og stole på Guds nåde! Da får vi lyst og lykke til, at gøre gavn, som Gud det vil, på allerbedste måde (DS 752,4)..

Amen